



LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIODICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya.

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetes.
Cuba, Puerto Rico y Extranger, 5

ELS NOSTRES REGIDORS



Y així se passan la vida -y així el temps van matant; -divertintse y fent brometa -ab els béns de la ciutat.

Domingo Recto

CRONICA

SABÉM de bona tinta lo que ha ocorregut entre 'ls mantenedora dels Jocs Florals d'enguany, y ens considerém obligats á dirne alguna cosa, com á amants que som de las lletres catalanas, y en vista de haverse tancat en absolut silenci 'ls periódichs dels gremi que més obligats venian á esbotzar la grua. Algun d'ells s'ha limitat á dir que 'ls Jocs Florals corrian perill de mort y que ho lamentava vivament. Ara veginal.

Avants que tot cal consignar que ocupa la presidencia del Consistori 'l més llorejat de nos tres poetas y 'l més intimament enamorat del conreu de la literatura catalana: D. Francesch Ubach y Vinyeta. Mestre en *Gay Saber* desde l'any 1874, l'han fet esperar 31 anys avants de concedir-li la Presidencia del Consistori. ¿Per què? Per ser un esperit independent, que ha anat sempre sol, que may ha format part de cap cençó, de cap colla, de cap *cotterie* literaria ni política, y que tot lo qu'es y lo que val e'ho deu á ell mateix, á sa constancia, á son amor á las lletres y á sas horas de inspiració.

Ben al revés de tants altres que al obtenir el títol de Mestres en *Gay Saber*, ha semblat que l'obtinguessin en *Gaya Droperia*, l'Sr. Ubach ha dedicat els esplays de la seva llarga vida literaria á enviar á tots els certámens, arribant á reunir un contingut de més de 200 premis. ¡Y no ha faltat qui d'aquesta assombrosa y afortunada prodigalitat, n'ha volgut pendre peu para posarlo en ridícul!... Si las composicions ab que 'ls ha guanyat no reunissen condicions, llavoras hi hauria que condemnarien els certámens en que han sigut distingidas, que son casi tots els que s'han celebrat á Catalunya durant més de un terc de siegle.

Pero afortunadament el copiós bagatje del llorjat poeta es rich en obres de cap-de-brot, que 'l fan acreedor al respecte y á l'admiració de totes las personas de criteri literari sá y desapassionat.

Sa elecció á la presidencia del actual Consistori reunió 'ls vots de tots els mantenedors, inclús dels tres (d'ells un invisible) que á l' hora de procedir-se á l'otorgació dels premis y veyen que no podían fer passar la seva, van despenjarse ab la dimissió, insultant y denigrant al respectable Sr. Ubach, diuent qu'era una Patum y usant altres expressions propias del seu vocabulari de ridiculs *snobs manqués*.

Avuy se 'ls pot preguntar: ¿Si tan poch digne de consideració era l'Sr. Ubach, perque vareu contribuir á elevarlo á la Presidencia?

• • •

Valdría més per ells y per tots que diguessin la veritat pura y neta, y la veritat neta y pura es la que aném á exposar nosaltres.

Prengueren part en las tascas del Consistori, el Sr. Ubach y Vinyeta, qui rebé com á president la delegació y 'l vot del Doctor Alcover, resident á Palma de Mallorca; el Sr. Ribot y Serra, el Sr. Serra y Pagés, el Sr. Montoliu y 'l Sr. Martínez Seriñá. Respecte al Sr. Sunyol no assistí sisquera á cap sessió.

Els Srs. Montoliu y Martínez Seriñá se mostraren desde 'ls primers moments partidaris acerrius de una determinada poesia; no obstant, hagueren de cedir á l'evidència, y encare que tal volta ab reserves mentals, concediren el seu vot á la que fou premiada unànimament ab la Flor natural.

Pero al arribar aquí s'encallà 'l carro.

Empenyats estavan en que la poesia per ells patrocinada ja que no havia guanyat la Flor natural, fos premiada ab l'Englantina ó la Viola; y en vā se 'ls feya avinent que això no podia ser per no tenir aquella composició ni 'l caràcter patriòtic, ni 'l caràcter religiós que pera tals premis prevé 'l cartell y disposan els Estatuts de la Institució. Els no s'entendan d'Estatuts, ni de cartells; els Jocs Florals s'han de renovar—deyan.—Se 'ls ha de treure de la rutina; s'ha de fer una revolució ó un cop d'Estat... tot perque un amich se 'n emportés l'únic premi que li falta pera ser proclamat Mestre en *Gay Saber*.

Aquest y no altre era 'l móbil del seu viu emprenyo, y no hi ha necessitat de suposarho, per quant un de aquells dos senyors va dirlo clar, citant el nom del poeta, que no es altre que D. Joseph Carner.

La qüestió, donchs, quedava reduida á lo següent: ¿Se premia al Sr. Carner y se 'l proclama Mestre? Els Jocs Florals están salvats. ¿No se li adjudica l'únic premi ordinari que li falta pera la proclamació? Els Jocs Florals son morts y no tenen rehabilitació possible.

—Y nossaltres els matarém —degueren pensar aquells dos intrépits adalits de la renovació literaria de Catalunya, aquelles dos grans figures intel·lectuals del nostre Renaixement, davant de las quals aquí no hi ha més que neulas. Els Srs. Montoliu y Martínez Seriñá en un rasgo d'altanera superioritat que 'ls coloca per damunt dels cimales de l'Himalaya, van presentar la seva dimissió... y la del senyor Sunyol (D. Ildefons) que ja portaven previa redactada, á pesar de que aquest senyor, ocupat sens dupte en sas tascas edilicias, no havia pres part en cap de las sessions tingudes pels mantenedors. El president Sr. Ubach, aquesta es 'l hora que no sab quina cara té. La primera lletra que ha vist d'ell ha sigut la firma posada al peu de la dimissió. Ni un trist bitlet de atenció excusant la seva assistència va enviarli mai.

Bé es veritat que 'l Sr. Martínez Seriñá, qu'es el seu passant, podia representarlo, dat que 'l exàmen y discussió de composicions literaries pugui equiparar á una feyna de curial.

Es una llàstima que 'l Sr. Sunyol, home de lleys y home de mon á la vegada, no assistís á l'última sessió dels mantenedors pera defensar el just criteri de qu'en tot Jurat, y més encare en els literaris, ha de prevaldre 'l vot de las majorías. Tothom té dret á que sas lleials opinions siguin respectades, y per això 'ls queda expedit á les minorías el de salvar las sevas y consignarlas puntualment en acta... ¡No li sembla al Sr. Sunyol?

—Y donchs perquè ha permés 'l altaneria insolita dels seus amics? Y perquè 'l havia de abonar ab la seva dimissió? Haurá de confessar qu'en aquest punt s'ha constituit en una condició tan infima, com la de passant del seu passant. Tal es el resultat que dona 'l portar al pacífich camp de la literatura, l'esperit de secta política y 'ls compromisos de camaraderia.

• • •

Els tres anabaptistes del catalanisme al dimitir se van figurar á lo menos que impossibilitarián la celebració de la festa d'enguany. Pero no contavan ab que 'ls buysts que poden deixar els mantenedors que dimiteixen, es cosa relativament fácil omplirlos ab els suplents. Y això es lo que ha fet l'actual Consistori. Per més que deles quatre suplents, dos—un d'ells el famós Morató, crítich de *La Veu de Catalunya* y l' altre 'l Sr. Monegal (Trinitat) company de glòries y fatigas dels Srs. Montoliu y Martínez

FLORS

Serifá,—varen rebojar l' oferta els dos restants, senyors Laporta y Galvany l' acceptaren, de manera que l' Jurat que havia de ser de set, se compón de sis, lo qual no obsta á la validés de l' adjudicació dels premis, que fou feta ab perfecta unanimitat.

Tal es l' història de la crisis dels Jochs Florals... qu' ab més rigor pot nomenar-se història de la crisis de la petulancia ridícula de uns *snobs*, tan ignorant com insolents, aficionats á las innovacions mal pahidas, y que ni á patume arriban, perque han nascut per nanos... y nanos serà mentres visquin, y com á nanos figuraran en totas las moixiganas literaries.

No sabém si va partir d' ella la iniciativa del viatje del senyor Carner á Mallorca.

Ab una candidés angelical, el Sr. Carner, á qui sols li falta un premi pera ser Mestre en Gay Saber, aná a Palma á entrevistarre ab el Doctor Alcover. Si l' Dr. Alcover que havia delegat la seva representació en el Sr. Ubach, s' hagués prestat á retirarli pera conferir-la á qualsevol dels tres anabaptistas, oh! llavoras si que tenia l' premi segur... i y qui li empetava la basa!... ¡¡Mestre en Gay Saber, avants de haver passat la quinta!!

Desgraciadament no va fer fira... Y de Palma va tornar sense altre premi ipobre àngel de candrl que la palma de la innocència, benehidada pel Vicari general de aquella diòcesis.

P. DEL O.

POBRES ACOMODATS

¡ Poch se pensan aquests condemnats diariots el rebombori que han armat, publicant la història de la pobra de Betlém!

¿No la saben?

Parin atenció y escóltinla, que creguin qu' es de debò edificant y instructiva.

Era la tal pobra una infelit desditzada, reduhida, per motius que las cròniques no 'ns contan, á la última miseria.

Calculin si aquésta seria gran, que no tenint la desventurada ahont dormir, passava las nits arrupida als incòmodos esglahóns que 'ls construc-

DE MAIG



Rosa marcida.

Tendra poneella.

L' HOME DE LAS DUGAS BREVAS



tors de la iglesia de Betlém van posar á la porta del carrer del Carme.

Ja ho veuen: ni llit ni alberch, ni caça ni hogar... L' úlitim gran de la infelicitat humana, posada en aquest cas al extrém d' haver d' envejar al caragol y á la tortuga...

Pero aixó encare era poch, á la quineta. L' hado advers s' havia proposat mareasjar á la pobra estadantada de las escales de Betlém, y una nit va acabar per conseguirho.

¿Cóm?... De la manera horrendísima que la infelis, pochs moments després d' haverse despertat, ho explicava al Gobern Civil, ahonten quatre salts acabava d' arribarse.

—¡M' han robat, senyors!—deya:—¡M' han robat com al mitj d' un bosch!

—¿Abónt ha sigut aixó?—li preguntavan els dignes funcionaris del Gobern Civil, ab la seva proverbial ternura.

—A las escales!

—¿Quinas escales vol dir?

—Las de Betlém... Son el meu domicili nocturn.

—Y bé; ¿qué li han robat?

—Un pagaré de mil pessetas, un petit pico en metàlich... y vuyt *Orenses*.

Al sentir aquesta confessió, á pesar de que per ella *nihil novi sub sole*, els currits poliesos van quedarse de pedra... (Pessetas, *Orenses*, metàlich, una desventurada que demana caritat y que no té més alberch que l' que 'ls quatre esglahons de Betlém li proporcionan!)... Semblava allò un qüento de fadas...

Pero, refets de la seva sorpresa, van contarho als indiscrets *reporters*, y l' endemà, plaf, plaf, plaf, sortian els diaris y ho explicaven al públic ab tots els pès y senyals.

Calculin, al divulgarse la singular historia, cóm s' haurán posat las numerosas personas que pera no enternirise davant de las miserias del próxim no necessitan més que un petit pretext.

—Feu cas dels pobres!—dihen espantosament indignadas:—Se us presentan poch menos que ab llàgrimas als ulls, us martiritzan l' ànima ab la seva veu planyidera y, mireu, hasta tallan cupons...

Uu' fulano d' aquests que sempre ho saben tot m' ho deya l' altre dia, travessant la plassa de Catalunya:

—L' ofici de demanar caritat? No n'hi ha cap que produheixi tant. (Qual-sevol dongui carrera al seu fill)... Miranyadís ab molt misteri, senyalantme un desgraciat que venia cap á nosaltres parant la mà y arrossegantse per terra á tall d' idol xino:—¿Veu aquest poca pena? Doncha perque ho sápiga, aquest tipó té dugas casas al Ensanche y una heretat á la província de Lleyda. (Repara aquell altre, que hi ha allá baix al peu d' un arbre? Aquell viu en un primer pis del carrer de Claris y moltes nits surt á passejar en automòbil.)

Y com jo 'm mostre admirat de tan

estupendas revelacions, replicava:

—No sigui ignocent y crengi lo que li dich, que ho sé de molt bona tinta. Si vejeys el llibre de competes corrents del Crédit Lyonnés y la llista de dipòsits del Banc, se faria creus dels noms que allí figurin. Per cada capitalista coneigut, hi ha deu pobres d' aquests que van pel món demanant caritat; pobres que semblan l' última expressió de la miseria y que ben escorcollats resulta que tenen més diners que vosté y que jo que 'ls doném cinc céntims.—

Ara no 'ls dich res del partit que 'l Gobern ne treurá del descubriment fet per culpa de la dona de Betlém.

Vajin á n' en Villaverde á parlarli avuy de la crisi económica ó á ponderarli els quadros d' escassés que las títimes capas socials ofereixen.

—Escassés? —dirà extranyat:— ¿Crissis? —Tot això son infundis y xafarderas dels enemichs de la situació, que no reparan en medis pera desacreditarla. (Cóm hi ha qui s' atreveixi á parlar de miseria en un país abont fins els pobres que pel carrer demanan tenen valors públics y percibeixen trimestralment la seva rendeta?)

Y si de la boca d' algún incrèdul ne surt la més petita expressió de dupte, don Raymundo li contesarà:

—Vaji, vaji á Barcelona; digui que li presentin la pobra de las escales de Betlém, y veurà si en lo que jo afirmo hi ha ni sombra d' exageració.—

No: ja 'ls dich jo que 'ls diaris, al esbombar la desgracia ocorreguda á la estadantada de las fatalas escales, els ha fet un flach servey als pobres.

¿Qui serà 'l cándit que cometí la tonteria de fer

una caritat, per modesta que sigui, sabent que s' exposa á favorir á un petit Rotschild, capás de cubrirlo de bitllets de cent duros?

Lo qu' es jo, ho confesso, desde que m' he enterat d' aixó, cada vegada que veig acostarse'm un mendicant, estich tentat d' agafar-lo per la solapa y dir-li ab energia:

—¿Vosté es pobre?... ¿Que 's pensa que som nens aquí?... Veyám... ¡tregui inmediatament las Orenses!

A. MARCH

¿VOLS SABERHO?

SONET

Vols saber qu' es amor, y ja has tingut cinch promesos d' ensà que jo 't coneix. Sens rahó vas plantar als cinch en sech, matant sas ilusíons en un minut. Per als lo qu' es amor ja haurás sabut; sent així, no comprehenç ni reconeç perque á mi 'm dirigeixes aquest prech que á respondre 'm mantinch irresolut. Mes si es que tant y tant t' hi has d'empenyar, t' ho diré á truch de ferte un disfavor encara que després m' hagis d' odiar. Per tot el qui té cor ve á ser l' amor un deliri molt dolç dins l' estimar; per 'xò ho ignoras tú, que no tens cor.

SAMUEL GRAN È IRURUETA

Els tranvías

Dupto que, desde la invenció dels municipis fins als nostres días, s' hagüés vist al móñ un embolic tan tremendo com el que, ab motiu de la reversió de las líneas tranviarias, s' ha armat entre 'ls nostres edils.

Impossible es acostarse al assumpto sense tapar-se el nas, ni escoltar las cosas y cosassas que sobre ell se diuhen sense veure's obligat á aparederse las orelles.

Que hi ha tants mils duros de marge; que aquésts acceptan l' arreglo per *vitius* y aquélis l' acceptan per mansos; que á la ciutat li prenen el pèl, que á més de pendreli el pèl li prenen altra cosa... Desde la insinuació maleïola fins á la indirecta que fa sanch, trishin y remenin: de tot hi ha en la frondosa vinya de la murmuració.

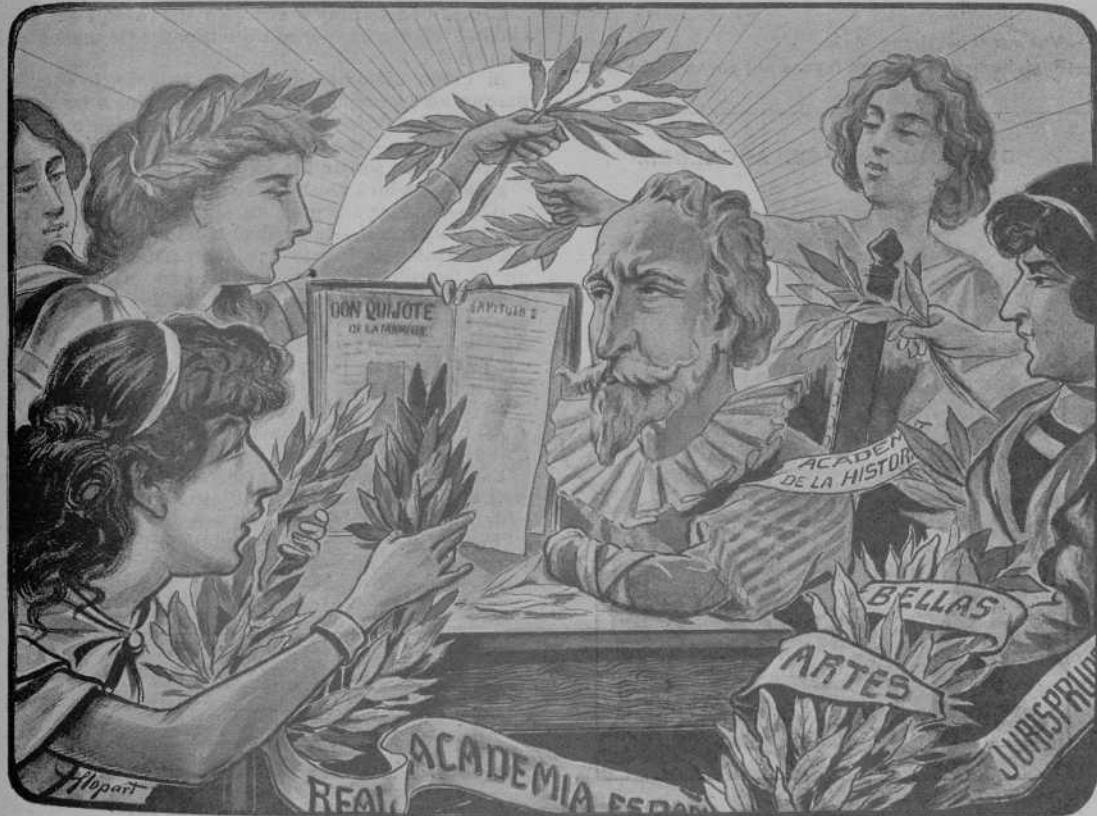
Posém las cosas en son lloch y parlém ab el cor á la má... y la má á la butxaca — que deya en Bartrina.

¿Qué passa aquí?

L' assumpto es clar; tan clar, que no sé cóm ni perqué hi ha d' haver personas que s' atreveixin á embrollarlo.

Ab arreglo á la lleý, las líneas de tranvías existents avuy á Barcelona han de venir á ser propietat de la ciutat l' any tal ó qual.

LA VEU DE 'N CERVANTES



—¡Gracias, señoras, muchas gracias! Pero... ja n' hi ha prou de coronas, discursos, manifestacions y homenatges. Ara... ja llegir el "Quijote"!

GALANTERIA



—Vol que li porti, prenda?

—Fugi, home! Si ab prou feynas pot portarse á vosté!...

D' ORDRE DEL SR. ARCALDE...



—¿No sabes que ese animal ha de dur morrió?

—Ja ho he probat, pero al posarli, 'm planta cara. ¿Voleu fer el favor de venir á posarli vos mateix?

La fetxa està fixada y sobre aquest punt no pot haverhi duptes.

Pero de prompte apareix una proposició extranya que vé á enredar-ho tot.

«En lloc de revertir els tranvías á la ciutat l'any que la concessió estipula—dóna la proposició aludida—demané que això no sigui fins tant ó quant temps després.»

—Per què això?—pregunta la opinió, justament alarmada.

—Perque fentho aixís—responen els inspiradors del arreglo—Barcelona 'n sortirà beneficiada... y las empresas dels tranvías també.

Lo que á primera vista salta es la absoluta impossibilitat de que aquesta última afirmació sigui certa.

—Las empresas beneficiadas y beneficiada la ciutat?... ¿Favorescut el gitano que ven el matxo y favorescut l' infelís que l' adquireix? ¿Ahont s' ha vist may realisat aquest portentós miracle?

Pero encare hi ha més. ¿De qui parteixen aquelles proposicions?... De las mateixas companyias tranviarias.

Y aquí es ocasió de preguntar: —Senyoras companyias: ¿qui las empeny que tant rodolan? ¿Quin sant els ha tocat el cor que aixís, sense cóm va ni cómo costa, se 'ls ocurréix la admirable idea d' afavorir, perque sí, els interessos de la ciutat?

No obstant, las empresas proposan... y algunes concejals, contra la opinió dels seus companys, contra l' parer dels tècnichs, contra el sentir de tota la ciutat, se disposan á defensar á peu y á caball la seva proposició y fan tota mena d' esforços pera lograr que suri...

—No es ben estrany això? —No deixa aquesta oficisiositat oberta la porta á tot llinatge de mals pensaments?

Si i meu dictamen hagués de valgner, jo votaria porque ab la major delicadesa s' enviés á las companyias tranviarias á nannar y no 's parlés més del assumpto que —per Júpiter y per Caco ho juro— fa molta cara de ser un assumpto brut.

—¿Qué succehirá fentho aixís?

—Que—segóns assegura un regidor, lo qual no vol dir que sigui cert—al arribar al terme de la concessió ens trobarém lligats de mans y peus, tota vegada qu'en les condicions de la reversió hi entrant las línies y l' material móvil, pero nó las fàbricas d' electricitat?

—Millor, hombre, millor!

Aixís els tranvians plegarán d' una vegada y viurérem més tranquil·ls.

Se 'n ha fet tan despoti d' anar en carruatge, que crech que sense una mida radical que talli d' arrel l' abús, no anirémen bé.

Las conveniencies de la ciutat, la seguretat dels seus veïns, la mateixa salut pública 'n sortirà beneficiada de la supressió dels tranvías.

—Es tan útil, tan sá, tan higiénich l' exercici corporal...

MATIAS BONAFÉ

DEL NATURAL

SONET

Don Maco va mudat per 'quets carrers tan ufanós y plé de vanitat que sembla que no deu y que ha pagat lo vestit que li costa... pochs diners.

—Mireulo com remena! Eis botiguers de la porta l' contemplan... ¡Qué pintat!

LA BANDA MUNICIPAL A MADRIT
 (El primer episodi)



EL MÚSICH: — ¡Qué voleu que toquém?
 GEDEON: — ¡“Segadores”, “Segadores”!

PARODIANT A “DON QUIJOTE”



— Si ell esbotzá els bots de vi,
 jo dech procedi igualment;
 pero jo ho faig ab rahó...
 ¡No hi begut vi mes dolent!

¡Qué mono! ¡Qué bufó!... ¡Qué li ha passat
 que's para de repent com cor sorpres!

Apresa l'pas, ja corre; lo tarot
 li cau, las criaturas al detràs
 li van ab gran cridoria y esbalot...

¡Pobre don Maco! El sastre l'ha ovirat
 y l'empunya y li crida: — *Pagarás...*
 y ell, camas ajudeume. . Y al contat.

E. VILARET

LLIBRES

LA RESURRECCIÓN DE D. QUIJOTE — *Nuevas y jambas oïdas aventuras de tan ingenioso hidalgó*, por el P. VALBUENA. *Caricaturas de SANCHO* — No sé si el P. Valbuena es un fraude; de lo que no pot dudarse es de qu'es un gat dels fraxes. Unicament a un home de un bon humor envejable se li pot acudir la idea de fer assistir a D. Quijot en persona a las festas de son tres centenari.

El caballer manxego y l'seu escudet resuscitan, y no son pera enumeradas, sino millor pera llegidas directament les xocantes y extraordinaries aventuras que li van sortint al pas en sa breu excursió rural, en sa entrada y estancia a Madrit, en son vistje a la nostra capital y en el temps que aquí resideix, seguincho tot, vejento tot, fins que l's companys de causa l'portan al pla de Campionch, a morir al peu del famós Pi de les tres branques.

Digne final d'aquesta guassa viva en la que hi intervenen multitud de persones de nostres días y's posan en pugna les idees cabllerescas de D. Quixot, ab els usos y costums actuals! No podia morir més a temps ni en situ més apropiat el prototípo del caràcter y de les ideas del poble castellà. Fins sembla un símbol.

Altres escriptors que no tinguessin la sal humorística y l'pebre satírich del P. Valbuena, s'enorgullirfan de aquixa trobala y fins foren capassos de tractarla en serio, sostenint que la mort del aventurer sense solta en aquells endurrials del Bergadá significa la generació de una Espanya nova, faynera, del terrós y segadora.

Pero l'P. Valbuena també posa en solfa a las maynadas regionalistes, catalanistes y nacionalistes: es un fraire que s'riu de tot, del mort y del entero, sense que ni un sol instant se li estronqui la vens del bon humor. No diré que haja escrit un' obra modelo de correcció de llenguatge y hermosura d'estil; pero té una condició especial que val tant ó més que aquesta: la d'estar trassada, sense pretensions, al còrrer de la ploma, escampant a tort y a dret ajogassades idees, ocurrencias xispejants y alusions de aquellas que, lluny de molestar, fan riure. a manera de discretas pessigollas sobre l'epidermis. Res de ver personal... tot guasset pur.

Ilustran l'obra un bon esplet de graciosas caricaturas, trassades ab verdader garbo.

ALTRES LLIBRES REBUTS:

Alguns treballs matemàtics de D. Francisco Feliu Vélez. Els numerosos deixebles del antich y sabi mestre de la Escola Superior de Badalona han editat en obsequi d'ell aquest volum que conté sis estudis matemàtics importantíssims de son digne professor, els qua's bastan pera deixar ben sentada la reputació de un home de ciència. El volum li sigueu entregat en una festa cordial, que tingué lloc en l'Ateneo obrer de Badalona.

... *Sermó de la conquesta de Mallorca*, que predicà l'31 de desembre de 1904, en la festa que celebra la Seu mallorquina a despeses del Excm. Ajuntament de Palma, lo M. I. Moss. Antoni Aleover, Pbre., Vicari general de la Diòcesis. — A seguida del sermó conté una taula de llinatges mallorquins corresponents a noms de llochs de Catalunya, viu recort dels catalans que poblen l'illa, inmediatament després de la Conquesta.

RATA SABIA

SANXO PANXA, GOVERNADOR DE BARCELONA (*)

En un feix de romansos, que n' hi
d' anticha y de moderns, [havia
comprats à Sant Antoni per vint cén-
à un paperayre vell, [tims
estampat ab aquella ortografia
que gastan al *Avenç*,
vareig trobarhi aquest, quereduheixo
à forma més corrent:

ROMANS

*[La Verge que m' ampari
y m' tregui de perill,
perque contarvos pugui
un cas que succehi
en la ciutat dels Comptes
al any dels tres istius!*

*Devotats confrerats
y confrerats, ohiu:*

*Com que en el món tant cansa
lo be com lo ruhi,
un dia Barcelona
solicitud permís
per ferse à compte propi
Gobernador Civil.*

*S'ignora la manera
y'l com se consegui
que 'ls bandos més contraris,
els diferents partits,
els ideals més mansos
y els forsa progressius,
poguessin avenirse,
tractantse d' escullir
al hom que per sos mérits
tingués de sé elegit.*

*Empió tots à la una,
tothom va convenir
que havia d' elegirse
un home ben humil.
Un home qu' essent pobre
no atropellès als rics,
ni posseint riquesas
als pobres aborriss.
Que ab pocas lleys, pro sabias,
y fàcils de cumplir,
al joch posés à ratlla
y al vici perseguts.
Privés de fer negoci
ab aliments nocius,
multant à n' els que fessin
traficcs en el vi,
y fent aquelles coses
que l' bén comú exigeis,
contant ab l' entusiasm
dels bons barcelonins.
Y tant cercaren l' home,*

que van trobarlo al fi;
y fou en Sanxo Panxa
governadó elegit.

Un sabi espirituista,
corrent puja al carril
per veure si à la Manxa
trobava, sinò viu
el cos d' aquell botija,
si menys, son esperit.

Allà ahont va trobarlo,
això 'l romans no diu,
ni com s' ho va compondre
per durlo fins aquí.

Sols diu que va costarli-
de ferlo decidir.
*[No estava per provincias
ni per governs civils...
qu' encara recordava
de l' *insula* 'ls perills!
Pro à forsa de promeses
logrà ferlo seguir
dibentil qu' era l' fidol
de tot barceloní.*

*Y al arribá à la Mata
el rústech esperit,
!volguéune de xibarri,
d' aplausos y de crits!
«¡Qué visca en Sanxo Panxa!
¡Qué visca 'l nostre amich!
¡Llabor al home sabil
!al rústech, al senzill!»*

Ab palmas el portaren
cap al Gobern Civil,
voltat de tot el poble
frenètic aplaudint.

Al vespre, lluminaries,
Te Deum al dematí...
Al últim Barcelona
anava à ser felis.
Tranquila eudevindrà
com bassa d' oli, al fi!

Al endemà, al referse
d' en Sanxo l' esperit,
dictà les grans reformas
que ab verdader desitj
el poble demanava
(segons li havíen dit).

Recorregué tabernas
y plassas, prohibint
la venda de productes
à la salut nocius.

A la pornografia
y al vici persegui,
y continuà la feyna

LEMA: *i Romansos!*
els días successius,
son célebre programa
de pe à pa cumplint.

Anant així las costas,
y quan, per fer felis
al poble, no dormia
de dia ni de nit,
à baix de la Duana
sentí soroll y crits...

Y quan per darse compte
del qu' ers, va à sortir,
à cova de pedra queyan
els vidres à bossins.

*[Abaix en Sanxo Panxa!
bramava aquell motí.
Hi havia tot el poble;
els pobres com els rics;
els que vuyt dias antes
l' havíen aplaudit,
eridant li deyan qu' era
més ruch que 'l seu pollí.*

*Y 'l pobre Sanxo Panxa
per acabar els crits
surtí al balcó, y al poble
li va parlar així:*

*«Deixeume que me'n torni
à casa ben tranquil.
Es cert que soch un burro
perque he vingut aquí.
Ja van dugas vegadas
que 'm veig repenedit
d' havé acceptat un puesto
que no ers fet per mi.*

*Me'n torno sense un céntim,
qu' es tal com vaig venir...
No crech que de cap altre
poguéssiu dirlo així.
Els pobles, entenéhuo,
si 's troban mal regits,
potsé es que s' ho mereixen...
y vaja !Bona nit!..»*

El pobre Sanxo Panxa
va empéndre's el camí
à peu, que no van darli
ni quartos pel carril.

La seva honrada grapa
ni à endurso'n s' atreví
els fondos de l' Higiene...
qu' es tot lo que 's pot dir!

PERE ESCOFET

(*) Distingida ab Menció honorífica en el Certamen de LA ESQUELLA.



CIRCO BARCELONÉS

Teniam *Los dos pilletes* y teniam *Las dos golfas*. En lo
successiu tindrem *El píllote y la golfa*.

El ram de trinxerayres ha sigut sempre una bona mina
peis autors de melodramas. Res se presta tant à las aven-
tures y als sentimentalismes com aquests tipos de carrer,
sense pá ni alberch... y fins se dirà que agradan més en
el teatro qu' en la vida real.

El melodrama del *Circo* va tenir molt bon èxit... ab tot

y no arribar de tres, en punt à mérit, si de las obras d'en
Decourcelle, mestre en el género.

ROMEÀ

Així com avants passaren per una constelació monás-
tica, y tot eran frares y monjos, avuy ens trobém en ple-
na constelació meteorològica.

Va començar ab *Els dos crepusculs*, d' en Creuhet.

Va seguir ab *Sol... solet*, d' en Guimerà.

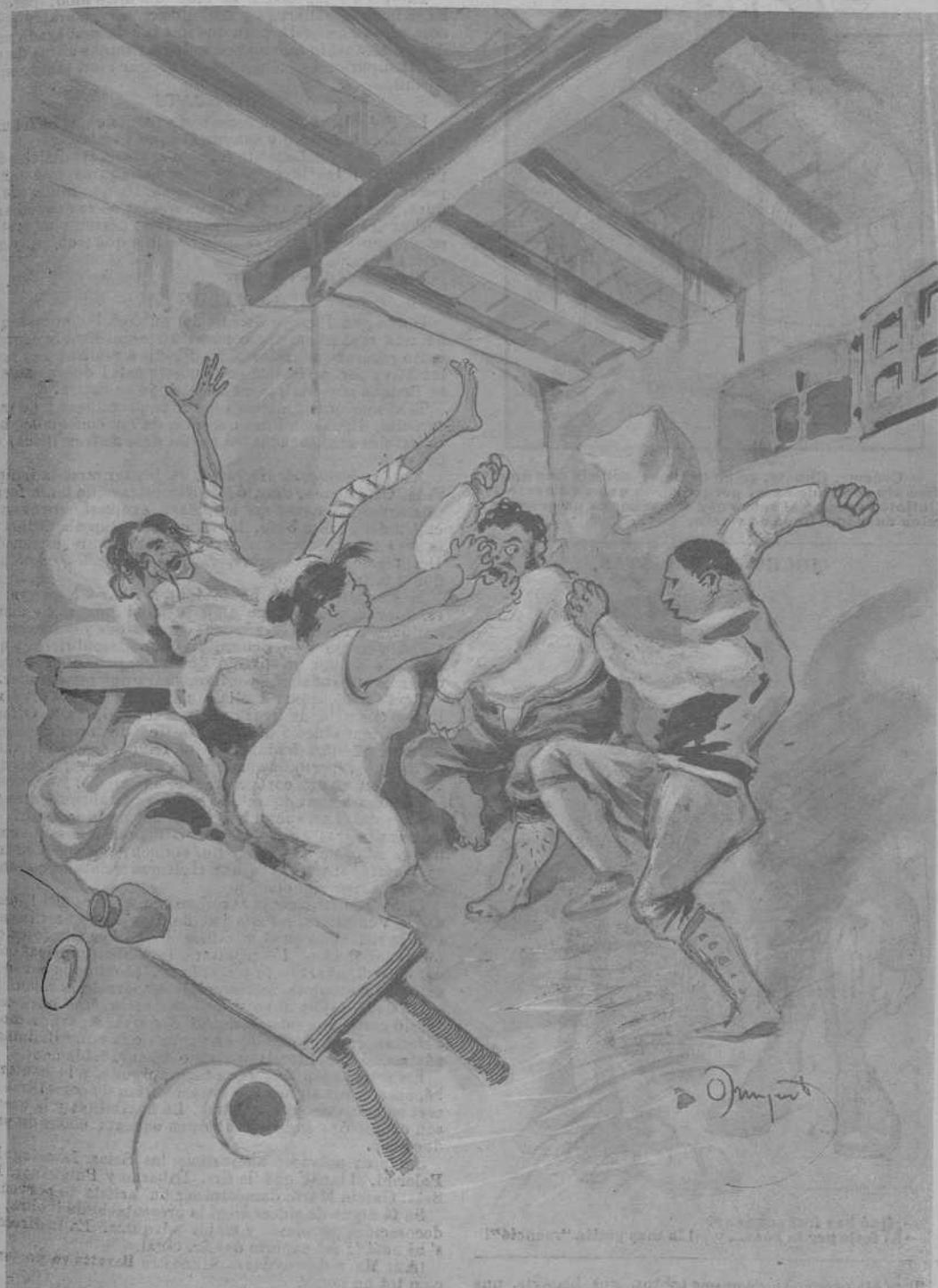
Y continua ab *Els dos crepusculs*, d' en Godó, drama
estrenat dimecres, y del qual donaré compte en la pró-
xima revista.

TÍVOLI

La Mulata, es una sarsuela en tres actes que represen-
ta un va-y-tot en materia d' afalagar els gustos estrafala-
ris de una certa part del públic.

Pero à pesar de transcorre l' acció, el primer acte à
bordo de un vapor que fa rumbo à América, y 'ls dos
restants à Santo Domingo, y ab tot y figurari molts ne-
gres, hi ha ben poch *ingenio*.

UN PASSATGE DEL "QUIJOTE".



"... Daba el arriero á Sánchez, Sánchez á la moza, la moza á él, el ventero á la moza..."

I-part, cap. XVI.

CONSELL D' AMICH



—Créeme, Chusta, yo en tu lugar estaría uns quants días sin sortir de casa, porque dicen que va à venir don Quijote, y no sé si sabes que ese señor es un gran enemigo de los molinos de viento.

JOCHS-FLORALISTAS



—¿Qué has tret enguany?
—El fetje per la boca... y ¡ni la mes petita "menció"!

Tots els personatges son uns tontos, uns beneysts, uns gamarrusos, per prestarse à ser víctimas de les equivocacions més burdas... y no obstant, una part del públic admets sense protesta aquella serie de garrafals convencionals, y fins s'hi cargola de riure.

Això denota lo poch que s'ha progressat en aquest gé-

nero, desde que's posà en escena la famosa sarsuela *Los sobrinos del capitán Grant*. Lluny de marxar endavant, aném enrera.

Tampoch l'spectacle es cosa del altre món; pero hi ha animació, ballaruga y una música saragatera, y poca cosa més se necessita pera que una tan desmanegada producció alcansi lo que no poden lograr tantas altras de un mérit superior à n' ella; això es: figurar molt temps en el cartell.

NOVETATS

En Fréjoli, ab el seu repertori excèntrich, s'ha fet una vegada més dueny o senyor d'aquest teatro.

El famós transformista fá, com sempre, les delícies del públich, ab sas inagotables entremaliaduras, que tenen per incentiu la inverossímil llestesa ab que muda de figura, y la gracia que sab fer campejar en sas parodias.

Fins ara han tingut molts imitadors; pero no ha trobat encare qui l'iguali, ni sembla possible que trobi may qui arribi à aventurejarlo.

En el seu art es l'únich.

CATALUNYA

Digna es del apoyo decidit del públich l'empresa que de una manera seria, contant ab escullits elements y sense reparar en gastos s'ha decidit à realitzar una nova tentativa per acostumar en el nostre país l'òpera cantada en llengua nacional, ja en castellà, ja en català.

Tant més quant moltes produccions còmicas y de mitjà caràcter, dignas en tots conceptes de ser conegeudas, han trobat fins ara tancades las portas dels teatros lírics espanyols.

Ab *Los cuentos de Hoffmann*, va inaugurar-se la temporada. Offembach, desitjos de demostrar que tenia facultats superiores à las qu'empleava exclusivament en el cultiu del gènere bufo, la vā escriure cap als últims de la seva vida; pero morí sense poderla veure estrenada. Després de la seva mort, *Los cuentos de Hoffmann* han donat la volta al món.

Mes de trenta anys ha tardat à arribar à Espanya; no es, donchs, extrany que algú la trobi una mica massa antiquada. Precis fer algunas concessions y colocar-se en l'època en que vā ser composta, pera descubrir-hi ja que no l'älé de una inspiració poderosa, primors y elegàncies més que suficients per interessar y fines per agradsar.

Pera ferse càrrec d'ella es necessari ademés conèixer l'obra literaria de Hoffman, per ser l'òpera d'Offembach la reproducció lírica y plàstica de tres de sos més famosos qu'üntos fantàstics: el frívols amors del autor ab una dona personificada en una nina mecànica; els qu'es vā sostener ab una cortesana sense entranyas; y finalment son enamorament de un' artista que per abandonar-se als esplays del cant, sucumbeix en la flor de la joventut.

Aquests tres episodis de distint caràcter están compresos entre un prólech y un epflech, que passa en una cerveseria, ahont figura que Hoffman relata lo qu' en la escena 's reproduceix.

L'obra té fragments hermosissims, entre ells l'escena de Venecia representativa del home que pert la seva imatge reflectida en el mirall, y 'ls esplays amorosos del penúltim quadro. Un primorós intermedi musical coloçat entre l' quart acte y l' epflech, basat en la cançó de amor de Antonieta, meresqué 'ls honors de la repetició.

Un dels majors lunars que trobarem en l'obra es la versió castellana feta ab notori descuyt. Apart de molts defectes de prosodia, hi ha expressions vulgaríssimas y sotzénadas que fereixen l' oido desagradablement.

Els artistas tenfan l'obra ben sapiguda, y la cantaran bé, encare que alguns (no tots) haurfan de corregir-se de cert encarcarament operístich. La flexibilitat y la gracia son condicions indispensables en aquesta classe de produccions.

Se feren aplaudir ab justicia las Srtas. Lopeteghi y Palermi, al igual que 'ls Sra. Iribarne y Puiggener. La Sra. García Marín demostrá ser un' artista de porvenir.

Se fá digna de sincer elogi la presentació de l'obra, ab decoracions preciosas y trajes adequats. En la direcció s'hi nota la mà experta del Sr. Gual.

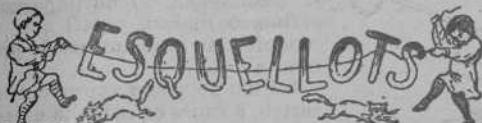
¡Ah! Me'n descuydava. El mestre Baratta vā portar-se com tot un home.

* * *

Per shir dijous estava anunciat l'estreno de *Filemon y Baucis*, una joya de 'n Gounod, no conegeuda encare à Espanya.

Y pera dintre de aquesta mateixa setmana s' anuncia l'estreno de *Diamileh*, un acte del incomparable Bizet. Així, acudint á las novetats, es com se conquista'l favor del públic.

N. N. N.



Pocas qüestions reuneixen la importància que lo referent á la reversió dels tranvías de l'Anònima al Municipi barceloní.

Algún tant embolicada, en rahó de la diversa fetxa de concessió de cada una de las línies y dels ramales secundaris que les enllaçan, y de la dificultat de fixar de una manera exacta el producte de la explotació d'avuy y de temps á venir, se necessita un tacte molt delicat y un estudi molt detingut, avans de prendre una resolució definitiva, si aquesta no ha de perjudicar els interessos de Barcelona.

Y no obstant, no falta en l'Ajuntament, qui vol anar depressa, volant, ab la maneta del motor al número 9, com si no sigués á temps d'arribar á puest.

El primitiu dictámen sotmés al estudi de una po-

nència extra del Ajuntament fou victoriosament contrastat y destruït.

En vista de lo qual se n'ha presentat un altre basat en noves condicions, qu'en el primer no s'aguen senyalades, com si ab això's volgués destruir el treball concienciat d'aquella ponencia.

Y això, francament, no es serio. No es així com se tractan las qüestions qu'entranyan un interès de tanta importància. Tot problema, pera ser resolt degudament, ha de plantejarse desde bon principi en termes precisos, invariables. No ferho així dona lloch á sospitar que no's juga net.

Y l factor de la murmuració y de las sospitas malévolas va adquirint tals proporcions que, al arribar á cert punt, no hi ha manera d'anularlo.

Fàcilment se suposa que les rodas s'untan perque marxin sense grinyolar, y que 'la devers en l'exercici de un càrrec públich se posposan á la satisfacció de determinadas ventatjas personals.

La murmuració es com l'oli: quan cau sobre una substància porosa tota la impregna.

La manera de que ningú murmuri es formar un estat d'opinió que adquireixi una convicció clara com la llum del sol.

Vinguin datus precisos y arguments incontrasta-

INDIRECTA



—En qué pensas, hermosa?

—En tú, es á dir, en ros.

bles; arguments y datos d' aquells que no admeten réplica, ni consenten duptes de cap mena.

Si no's fá aixís, si's procedeix precipitadament, apelant al únic recurs de «vots son trunfos», molt me temo que l' tranyia del anglés ocasionarà desgracias d' aquelles que, per afectar á l'honra, no's curan á la Casa de Socorro.

Ja tenim constituhida la nova Diputació provincial.

Els caciquistas estaven en minoria; pero ab la torna dels carlins, s'han fet amos de la pesada.

Dos anys més de dominació, si'l pá de crostóns no se'ls esmola ó no se'ls floreix.

Els regionalistes que, aliats ab els carlins, van prendre part en les últimes eleccions, en alguns districtes de la Província, han hagut d'apetxugar ab las conseqüències.

Gràcies als carlins, las actas de Vich-Granollers que, de tan brutals ho hi havia per ahont agafarlas, han sigut declaradas netas com una patena.

Y ara *La Perdiu* se consola desfogantse, y's desfoga diuent que "les quatre varòns que s'han quedat ab la representació d' aquell districte son els diputats de la barra."

Lo que respondràn ells: — Si som quatre y representém una barra cada hu, no tenen per qué queixar-se 'ls companys de causa: las nostres quatre barras forman una espècie d'escut de Catalunya.

Tant als corresponsalas de fora, com á las moltes persones de ciutat que 'ns assedian demanantnos números de *LA ESQUELLA* commemorativa del *Centenari del Quijot*, hem de ferlos avinent que á las pocas horas de sa publicació quedà enterament agotada la tirada.

Ja que no 'ns es possible ferne una de nova pel llarg temps qu' exigiria, estém preparant la reproducció del número en un facsímil de petit tamany.

SOLEMNE REINAGURACIÓ

de las corridas de toros en diumenge



Vagi contant, don Tiberi:
sis "diestros" plegant la feyna.
¡Ab pocas festas aixís,
l'abolició queda fatal!

Aquest any, la ciutat de Tarrassa, entusiasta de la cultura, se disposa baix la iniciativa de la premsa de la localitat, á celebrar la festa major ab un important certámen literari, pera'l qual s'han ofert un gran número de premis valiosos.

Sentim no poder reproduuir el cartell, á causa de sa molta extensió.

Días enrera un honrat traballador vá trobar un plech de valors públics que importavan més de 5,000 pessetas.

Els deposità en la Comandancia municipal, y allí vá anarlos á recullir el seu duenyo, qu' era un capellà d' Arenys de Mar.

El qual no vá deixar ni la gratificació més infima pel brau obrer que havia fet el trobo.

No obstant, aquest no ha de desesperar: essent un capellà l' interessat, per lo que toca á la gratificació ja li dirá de missas.

Llegeixo:

«Las empresas de teatros han rebut l' ordre gubernativa de que no exhibeixin en els escenaris cap representació de la Guardia Civil.

«Pero y si l' obra s' ho porta?

— Encare que s' ho porti — dirà 'l Sr. González Rothwos — que 's vesteixin de paisà.

Llavors els cómics corren perill de que 's arrestin per prescindir del uniforme.

Ja torném á tenir acordades unas festas per l'última desena del mes de Juny. Els regidors festius, que no saben que ferse dels diners, s' han sortit ab la seva.

Com també han conseguit lo que volian els que veyan ab disgust que l' Ajuntament no subvencionés la professió de Corpus.

Perque enguany la festa del Corpus cau precisament dintre de l'última desena.

¡Vaya uns medis mes tortuosos els que emplean algúns regidors pera fer els gegantel...

La moda masculina s' inclina aquest any á la resurrecció



FILANTROPIA BARCELONINA



Capta pública dels bombers á favor de las víctimas del vapor "Ignacio Roca".

del color vert. Així ho han decretat els *taylors* inglesos... no 'ls que's quedan sense cobrar las facturas, sino 'la legítims, que desde la péruida Albion dictan la ley de la moda als elegants y *smarts*.

Res de colors negres, ni de mesclats de tons indefinits: tot vert: els pantalons, les hermillas, les pessas de cos, el barret y hasta 'ls mitjons. Els paisans de Darwin, sense negar que l' home descendeix del mico, s' han empenyat en demostrar que s' inclina á convertir-se en vejetal.

Al veure á un elegant, se li haurá de dir per tot saludo:—Passio bé, Sr. Espinach!

Estich cremat ab els projectistes del nou senmanari *La República de las Letras*, que en el banquet fraternal que celebraren á Madrid, feren la contra al amich Russiñol, partidari de qu'en la nova publicació s' hi pogués escriure en català y en tots els idiomas y dialectes d'Espanya.

Negar que l' català pugui figurar en la *República de las Letras* es una injusticia y un contrasentit, porque aquí á Catalunya som més republicans qu'en cap altra regió d'Espanya.

Aixó 'm fa creure que l' nou senmanari, més que una República, serà una oligarquia.

Xascarrillo de postres:

El malalt, qu' es un solterón, li pregunta al metje:

—¿Tant mateix, Sr. Doctor, me troba millor?

—Tant aliviat, que ja està fora de cuidado. Dintre de un parell de dies al carrer.

El malalt, contenint la seva alegria:

—Ara voldria que 'm fes un favor, Sr. Doctor.

—Vosté dirá.

—El meu nebó li preguntarà cóm estich: no li digui de repent que m' hi posat bò, perque s' afec taria molt, y jo ho sentiria ¡pobre xicot!... Emplehi algunes circumloquis, y fássili veure que un' altra vegada procurarà vosté tenir més bona mà en despatxarme l' passa-port. Me l' estimo molt al meu nebó, y no vull que perdi las esperansas.

Qüentos

El marit á la seva esposa:

—No sé entendre com el rellotje se m' ha parat. Tan bò qu' es!.. Avuy el portaré al rellotjer á que me'l netegi. Deu estar brut.

Réplica de la filla, nena d' uns vuit anys:

—No, papá, no n' está de brut.

—¿Cóm ho sabs?

—Perque ahir, ab en Petet, varem rentarlo en el safreig.

Diálech entre periodistas:

—He pensat publicar un senmanari ultra-naturalista.

—¿De veras?

—Sí: un senmanari ilustrat, ab molts ninots y ab cada atreviment que fassi tornar roig á un guardancantó.

—Bona idea!

—L' únic que 'm falta es el títul.

—¿En català ó castellà?

—En castellà.

—Ja 'l tinch: titula'l: *El inmundo ilustrado*.

En una taula rodona treuen un platet d' olivas.

Un dels comensals se las aboca totes en el seu plat.

—¡Bravo!—li diu un que seu al seu costat.—Pero ha de saber, senyor, que á mí també m' agradan las olivas.

Resposta del golut:

—Ho crech molt bé; pero m' hi jugo lo que vosté vulgui á que no li agradan tant com á mí.

SOLUOIÓ

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NUMERO

XABADA.—Ca-rre-te-la.



XARADA

UN AFORTUNAT

—Hont vas tan depressa, per que corres tani? Sembia que t'empaytin... —¡Ah! ¿Es tu? ¡Ay carat! Perdonà m', si es qu' ara passava de llarch pot's ben rebé creure *hi t' vísa filat*.

—Pero, ¿qué fa gayre qu' ets municipal?

—Del mes que ara acaba.—Tens molta sort, Blay; pero, ¿cómo vas ferho per podeho lograr?

—Per medi de passos y molts mala-de-cap.

Al fi, sech á l' olla hont molts van sucant

ENTRE AMICHS



—Vaja, home, que ab la caloreta que fa, 'm sembla... 'm sembla que ja podria empenyàrsela aquesta capa!

PERSECUCIO



—¿Que viu molt lluny, glosa meva?
—Al carrer del Infern!

FILOSOFIA INFANTIL



—Mira si son injustos á cá la Ciutat... Ván fer posar bossal al nostre gos... y á n' aquesta dona la deixan anar sense.

del gran pressupuesto de nostra ciutat.
Alló es una *dugas-tercera* que may s' acaban els quartos... Jo tinch dotze rals, serveixo vuyt horas per la Casa Gran y las cinch que 'm restan... ó cuso calsat, ó cobro recibos dels d' inquilinat (puig tinch *portería* y m' hi estich de franch...). Entre altres ganguetas que solen paasar me'n vaig á la *hu-terea* ab un feix de rals —Ja 't dich que vas náixer ben afortunat. Pero, ¿ahont vas ara? —A ca la Ciutat. —¿A portá un recado? —*Altra feyna-hi ha!* Per cosas de... bulto... Cobrar la total.

ALEIX VOLELFIL

ANAGRAMA

Un total molt aburrit tingué 'n Tot ahir la nit, creyentse que la María ja no 'l volser.

E PAHISSA

TARJETA POSTAL

A. SEBASTIÁN L. BOSCH
PALMA

Formar ab aquestes lletres, degudament combinadas, el nom de tres carrers de Barcelona.

SEBASTIANET (a) PIÑANA

CREU NUMÉRICA

3	—Vocal.
2 5	—Nota musical.
1 9 8	—Nom d' home.
1 5 8	—Part de la persona.
1 9 4 2 8 6 9	—Parentiu.
1 2 3 4 5 6 7 8 9	—Nom de dona.
1 2 3 6 5 2 9	—Arbre fruyter.
7 9 1	—Part de la persona.
1 5 1	—Nom d' home.
1 5 2	—Signo.
9 7 9	—Animal.
1 8 9	—Nom de dona.
9 6 9	—
5 6 5	—Lletra.
1 9 1	—Part del auzell.
2 3 4 9	—Planta medicinal.
8 2 5 6 5	—Nom de dona.
7 9 4 5 6 9	—Carrer de Barcelona.
9 2 7 9 4 8 9	—Nom de dona.

MIQUEL PLANAS

CONVERSA

Escóitam, Cisquet, ¿qué sabs hont viu le cosí d'en Rufino?

—Per qué ho dius?

—Ja veurás, t' ho pregunto perque li vaig vendre una biciclets qu' encare no n' he cobrat res; y així sabent hont viu, qualsevol dia que 'm vingui bé, m' arribo á que me la pagui.

—Pero home, si no fa gayre estona qu' has anomenat carrer y número.

ENRICH DOMÈNECH

GEROGLÍFICH

BLAT

PESOL GUIXA

MINUE

S	D	M
---	---	---

I

K R

I

QUIMET PUJOL

AVÍS

Demà 'l popular senmanari

LA CAMPANA DE GRACIA

publicarà un número extraordinari dedicat al QUIJOTE

La política espanyola y D. Quixot de la Manxa

8 páginas — 10 céntims

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprenta LA CAMPANA Y LA ESQUELLA, Olm, 8

Tinta Ch. Lorillieux y C.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

AVÍS INTERESSANT



Haventse agotat totalment el número commemoratiu del tres centenari del **QUIXOT**, LA ESQUELLA DE LA TORRATXA publicarà dintre de pochs días un **facsimil** de dit extraordinari, reproducció exacta en miniatura de les mateixas ilustracions en colors y del mateix text en ell continguts.

El número miniatura del **QUIXOT**, imprés á varias tintas sobre excelent paper glassejat, constarà de les mateixas planas que l' extraordinari y s' vendrà al preu de **25 céntims** l' exemplar.

Tota vegada que l' tiratje d' aquest número especial serà molt limitat, preguém als lectors de LA ESQUELLA que desitjin adquirirlo se serveixin ferne encomanda desde ara en la nostra Secció d' efectes d' escriptori, *Bazar de la Unió*, carrer de la Unió, número 3, tocant á la Rambla, ahont se l' facilitarà un taló resguard pera l' dia de sa publicació.

La próxima semana aparecerá:



OBRA MENORES DE CERVANTES

Con un prólogo de J. GIVANEL

(Tomes 94 y 95 de la Colección Diamante)

EDICIÓN LÓPEZ

UNA peseta

OBRA CÓMICO-SATÍRICA DE ACTUALIDAD

LA RESURRECCIÓN DE DON QUIJOTE

Nuevas y jamás oídas aventuras de tan ingenioso hidalgo

POR EL P. VALBUENA

Más de 100 caricaturas de SANCHO

Un tomo.

UNA peseta

30
céntimos

Provincias

35

30
céntimos

BARCELONA Á LA VISTA

Van publicados:

PRIMER CUADERNO

SEGUNDO CUADERNO

Pronto saldrá el TERCER CUADERNO

30
céntimos

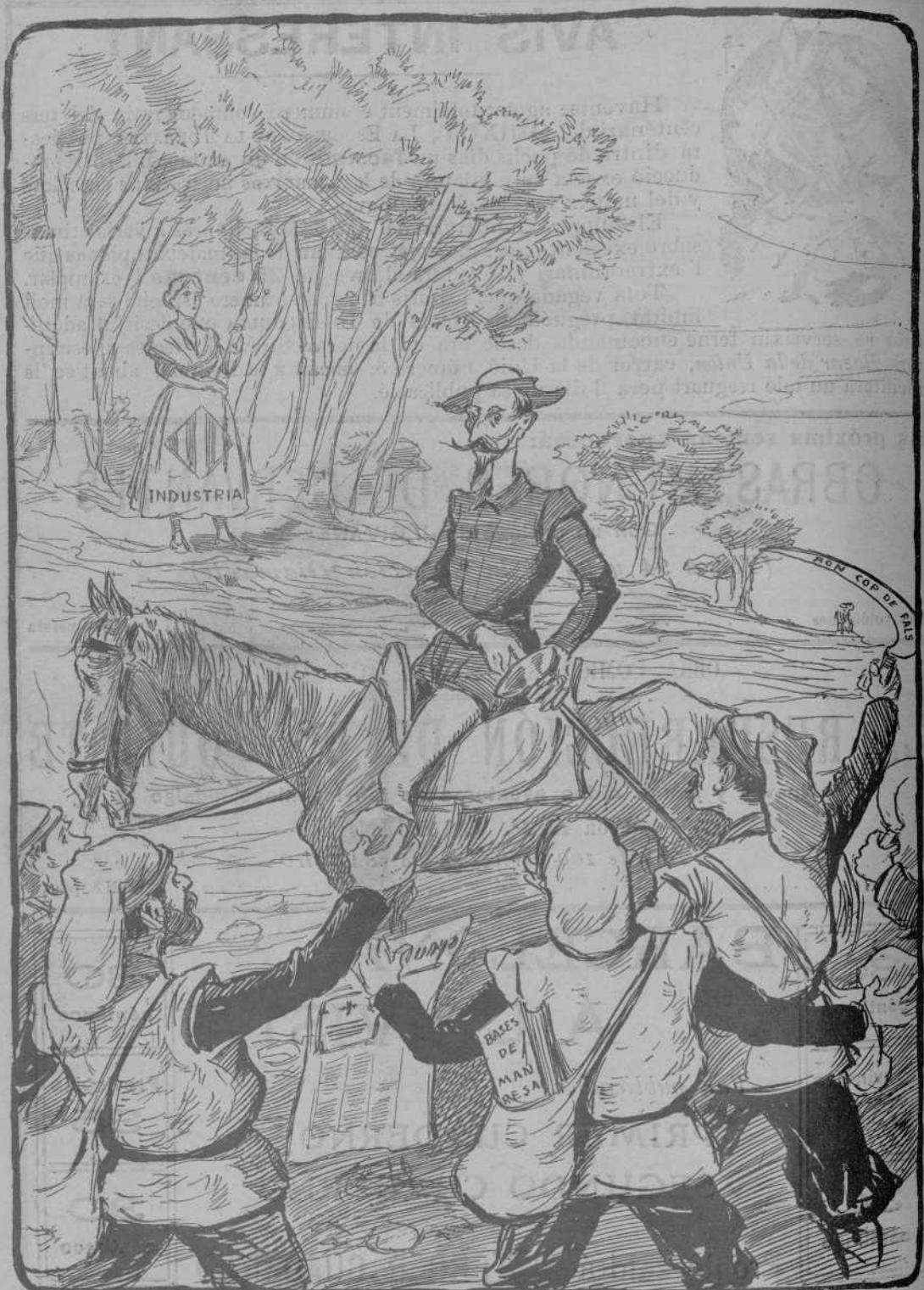
Provincias

35

30
céntimos

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos d' franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrà á volta de correu, franca de ports. No responem d' extravios, si no s' remet ademés un ral pera certificat. Als corresponents se l' otorgan rebaixas.

LA MARCELA CATALANA



—Ningú s'atreveix a comprometre à la hermosa Marcela, só pena de perdre el mercat de les regions que li donan vida!

D. Quixot de la Manxa, I part, cap. XIV.